

CZU 378:354.31

SPORIREA EFICIENȚEI PROCESULUI DE PREGĂTIRE A CADRELOR PENTRU MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Sofia PILAT,

doctor în drept, conferențiar universitar al Catedrei „Procedură penală, criminalistică și securitate informațională” a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova

Artiom PILAT,

asistent universitar al Catedrei „Procedură penală, criminalistică și securitate informațională” a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova, doctorand

Rezumat

Necesitatea acută de cadre calificate în organele afacerilor interne este condiționată de mai mulți factori, inclusiv de transformările esențiale în viața politică, economică, socială și spirituală ce au loc actualmente în Republica Moldova. Necesitatea de cadre se datorează și noilor fapte ilegale care se comit pe teritoriul Republicii Moldova, a căror investigare necesită pregătire specială în diferite domenii.

Pregătirea calitativă a cadrelor depinde proporțional de combaterea fenomenului infracțional. Însă în procesul de instruire sunt anumite impedimente cu care se confruntă instituțiile de învățământ în procesul instruirii, care vor fi analizate în prezentul articol științific.

Cuvinte-cheie: studenți, pregătirea cadrelor, MAI, instituțiile de învățământ, concurență, echipament, metoda de pregătire.

Summary

The acute need for qualified staff in the internal affairs bodies is conditioned by several factors, including the essential transformations in the political, economic, social and spiritual life that are currently taking place in the Republic of Moldova. The need for cadres is also due to new illegal acts committed on the territory of the Republic of Moldova, but the investigation of which requires special training in different fields.

Qualitative training of pro-rata cadres depends on combating the criminal phenomenon. However, in the training process there are some obstacles facing the educational institutions in the training process, which will be analyzed in this scientific article.

Keywords: students, teacher training, Ministry of Internal Affairs, educational institutions, coaching, equipment, training method.

Introducere. În condițiile instaurării unui stat de drept, imaginea lui este creată de comportamentul fiecărui cetățean în societate, de contribuția adusă la dezvoltarea economică, social-politică, tehnică și culturală a țării.

Examinând rolul poliției în Republica Moldova, ca organ de drept, dar mai ales cel al persoanei cu statut de polițist, apar diverse opinii. Chipul milițianului sovietic, pe care în copilărie îl consideram drept exemplu pentru societate, după formarea poliției Republicii Moldova a suferit unele schimbări, ele fiind cauzate și de reducerea prestigiului poliției și de pierderea încrederii cetățenilor în ea [9]. Încrederea cetățenilor în poliție va fi redobândită numai într-o poliție instruită și bine pregătită pentru a acționa în diferite situații.

Metode aplicate și materiale utilizate. În scopul realizării obiectivului trasat, în respectivul articol științific au fost utilizate: metoda logică, metoda comparativă și metoda sistematică. În procesul elaborării articolului științific, au fost consultate următoarele materiale: Codul de procedură penală, M. Dogaru, Materialele Conferinței științifico-practice internaționale, din 20-21 decembrie 2002, Materialele Conferinței științifico-practice republicane, din 30 martie 2000.

Rezultate obținute și discuții. De peste douăzeci și cinci de ani societatea se află într-un proces îndelungat de reformare a diferitor instituții ale statului. Procesele de reformare a edificiului social au atins toate palierele și segmentele existenței sociale. Nu a constituit excepție nici Ministerul Afacerilor Interne, nici Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

Calitatea în educație desemnează un complex de principii și practici ce traversează întregul mediu educațional, în totalitatea componentelor sale, orientat spre obținerea de rezultate superioare, raportate la standarde și urmărind satisfacerea nevoilor și așteptărilor beneficiarilor educației [3].

În etapa actuală, cu condiții social-economice și politice specifice, când societatea noastră traversează o perioadă de tranzație, pedagogia învățământului superior urmează să soluționeze astfel de probleme importante cum ar fi: cine trebuie învățat (adică de ce specialiști avem nevoie), ce să-l învățăm (care ar fi conținutul procesului de formare) și cum să-l învățăm. În scopul realizării acestor obiective, este necesar, în opinia noastră, a elabora modelul specialistului și a determina conținutul acestuia [3].

Ținând cont de situația existentă în țară, care, în mare măsură, influențează situația criminogenă, instituțiile de pregătire a cadrelor pentru organele afacerilor interne sunt obligate să-și perfecționeze radical metodele de pregătire a cadrelor, care să fie capabile să tragă la răspunderea penală persoanele care comit infracțiuni în domeniul IT sau infracțiuni economice cu care până în prezent nu s-au confruntat organele de drept.

Luând în considerare faptul că pregătirea cadrelor pentru MAI depinde, în marea măsură, de nivelul și calitatea predării disciplinelor de bază în instituțiile juridice de învățământ superior, considerăm că această activitate trebuie să corespundă cerințelor actuale ale activității practice în organele de urmărire penală și să fie efectuată în baza unei conlucrării strânse, creati-

ve între instituțiile de învățământ superior și organele afacerilor interne. Una dintre sarcinile de bază, în acest sens, o constituie perfecționarea sistemului de pregătire și de reciclare a cadrelor organelor de urmărire penală [8].

Numai în urma soluționării problemelor enumerate mai sus, Ministerul Afacerilor Interne o să dispună de specialiști bine pregătiți, de o calificare înaltă și care o să corespundă cerințelor societății. Însă pregătirea cadrelor pentru subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne nu depinde numai de instituția de învățământ, ci și, de subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne.

Succesul în pregătirea cadrelor pentru MAI depinde, proporțional, de conlucrarea Academiei „Ștefan cel Mare” cu alte subdiviziuni.

Problema legăturii teoriei cu practica trebuie să devină centrală și pentru procesul instructiv-educativ desfășurat în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare”, astfel, această problemă, după cum am menționat anterior, poate fi soluționată doar în conlucrarea instituției de învățământ cu subdiviziunile unde produsul acestei instituții activează.

Statul trebuie să asigure calitatea studiilor în instituțiile de învățământ superior care pregătesc juriști în strictă conformitate cu cerințele stabilite de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării participând în mod direct la realizarea politicii de cadre în domeniul afacerilor interne.

Principiul conexiunii învățământului cu practica trebuie considerat ca imperativ fundamental al instituțiilor de învățământ prin care să se realizeze înțelegerea interdependenței dintre teorie și practică; îmbinarea organică a sistemului de cunoștințe cu formarea principiilor și deprinderilor, pregătirea studenților pentru exercitarea atribuțiilor ce le vor reveni, să constituie partea cea mai importantă a procesului de învățământ. Între pregătirea în instituțiile de învățământ și practica muncii din subdiviziunile MAI trebuie să fie o strictă și indisolubilă legătură și un raport optim, astfel ca învățământul să nu devină formalist, prin însușirea teoriei fără să se știe a fi aplicate, prin formarea unor deprinderi fără să fie însușită teoria [4].

Integrarea instruirii cu practica ridică importante probleme atât pentru instituția de învățământ, cât și pentru subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, unde urmează să fie aplicată în practică baza teoretică.

Modernizarea învățământului este un element permanent și fundamental în aplicarea concepției în baza căreia se dezvoltă procesul de instruire a cadrelor în sistemul MAI, pentru asigurarea unității organice dintre conținutul și metodele activităților de pregătire a studenților.

Considerăm că efectul cel mai mare în instruire a studenților se obține în urma conlucrării dintre baza teoretică și cea practică, atunci când studenții implementează cunoștințe acumulate în anumite situații tipice și nu se limitează la demonstrarea cunoștințelor lor în auditoriu.

Procedul cel mai eficient în acumularea cunoștințelor, recomandat ori de câte ori există posibilitatea este acela de a aduce în fața studenților materialul real care, însoțit de explicații, demonstrații și experiențe, creează imaginea completă, informațiile putând fi reținute în proporție maximă.

În susținerea celor menționate mai sus, menționăm că lecțiile practice ar avea un efect mai productiv dacă un angajat cu experiență al subdiviziunilor MAI ar prezenta anumite explicații practice referitoare la o anumită temă cu care se familiarizează studenții și în urma argumentării temei să prezinte cazuri practice. În cazurile date vorbim de ofițerii de urmărire penală, experți criminaliști, ofițeri de investigație. Această metodă de conlucrare care ar moderniza procesul de instruire a cadrelor, trebuie remarcat, nu necesită cheltuieli suplimentare pentru implementare, dar, prim urmare, ar eficientiza activitatea studentului în urma angajării în cadrul subdiviziunilor MAI. Susținem părerea că în urma implementării unor astfel de metode, numărul studenților care se concediază în urma angajării s-ar micșora și numărul angajaților cu experiență va crește.

Din cele menționate, rezultă rolul primordial al învățământului în pregătirea cadrelor pentru organele afacerilor interne, față de care sunt înaintate cerințe tot mai mari, din aceste considerente, conținutul și metodele de instruire necesită o transformare continuă în funcție de cerințele societății.

În această ordine de idei, menționăm faptul că pregătirea tinerilor polițiști nu este o sarcină doar a Academiei „Ștefan cel Mare”. În acest proces este important și rolul fiecărui cetățean, al părinților, pedagogilor care urmează să inspire tinerei generații dragostea față de știință și Patrie, simțul datoriei, simțul răspunderii, calități pe care trebuie să le posede noii angajați ai MAI.

O altă direcție de dezvoltare care va contribui la eficientizarea și îmbunătățirea procesului de instruire a cursanților o reprezintă dotarea cu spații de studiu, laboratoare de specialitate, poligoane de instruire, precum și dotarea cu tehnică necesară pentru instruire. Suntem de părere că anume dotarea necesară va favoriza demersul pedagogic și asigura creșterea eficienței pregătirii, prin posibilitatea de a lucra cu grupe mici de studenți.

În acest context, este prioritară nevoia dotării instituțiilor de învățământ cu tehnică și utilaj modern care ar contribui la sporirea nivelului de pregătire a viitorilor angajați ai MAI. În acest sens menționăm că subdiviziunile MAI sunt dotate cu echipament nou, modern care contribuie la descoperirea faptelor infracționale, însă instituțiile de învățământ duc lipsă de un echipament modern.

După estimările făcute de specialiști, din cele cinci canale de comunicare externă de care dispune omul, 85% din informație sunt obținute prin văz, 11% cu ajutorul auzului și numai 4% cu celelalte trei simțuri, fapt ce

trebuie să ne îndemne și să ne determine să insistăm din ce în ce mai mult asupra vizualizării conținutului învățământului (filme didactice, dispozitive, folii transparente, material real etc.), precum și a folosirii intensive a întregii game de tehnică didactică.

Procedeu cel mai eficient în vizualizare și care este recomandat ori de câte ori este posibil este acela de a instrui studenții în baza unor cauze reale și concrete, însoțit de explicații, demonstrații și experiențe, el creează imaginea completă. Remarcăm faptul că în situația dată informațiile sunt reținute în proporție maximă [4].

La momentul actual, se practică pregătirea viitorilor polițiști în baza hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului. Menționăm că hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată [2].

Astfel, prin intermediul acestor hotărâri, studenților li se aduc la cunoștință cazuri reale, care au avut loc și cum este legal de procedat în diferite situații.

Este evident că aceste eforturi susținute pentru documentarea și pregătirea cadrelor didactice, promovarea unui învățământ problematizat, esențializat, programat și desfășurat cu ajutorul sistemelor computerizate, precum și un sprijin logistic substanțial, având în vedere că nu este posibilă realizarea unui învățământ modern cu o bază didactică materială care nu corespunde cerințelor actuale [1].

Subliniem că există o mare diversitate de modalități de pregătire a studenților, atât la cursuri, cât și în afara acestora. În această diversitate pedagogică nici un mod de învățare nu este identic cu altul, fiecare deosebindu-se de celelalte prin sarcini și conținuturi noi, prin ambianța psiho-pedagogică și feluri deosebite de reacție colectivă.

Din cele menționate, deducem faptul că fiecare activitate este structurată pe anumite niveluri și diferă prin specificul acesteia. Studii gimnaziale diferă de cele liceale, dar Ciclul I licență diferă de Ciclul II studii superioare de master.

Astfel, concluzionăm că nu poate fi vorba de existența unor metode absolute care urmează a fi aplicate în unanimitate și să răspundă în măsura cerințelor și specificului fiecărei situații în parte; nici o metodă nu reprezintă singurul și unicul mod universal și eficient în care ar putea să se procedeze; nici o metodă nu poate fi recomandată ca rețetă, cum nici o metodă nu poate fi la fel de eficace pentru toți studenții [1].

Concluzii. În continuare, ajungem la concluzia că pentru a spori nivelul de pregătire a studenților nu este suficient doar soluționarea unei probleme cu care se confruntă instituția de învățământ, ci soluționarea în ansamblu a problemelor întâlnite la instruire. Soluționarea în ansamblu a situațiilor

problematică va favoriza și va spori nivelul de pregătire a studenților dar și va micșora numărul persoanelor care se concediază din subdiviziunile MAI în urma angajării.

Referințe bibliografice

1. Bounegru T. Evaluarea computerizată a cunoștințelor. În: Materialele Conferinței științifico-practice republicane din 30 martie 2000. Chișinău. 2001. p. 39.
2. Cod de procedură penală al Republicii Moldova adoptat la 14.03.2003. În: Monitorul Oficial nr. 248-241 din 05.11.2013.
3. Dogaru M. Calitatea în educație. București: Ed. „Millenium Design Group”, 2011. p. 3.
4. Gandrabur Gh. Modernizarea procesului de instruire în Ministerul Afacerilor Interne. În: Materialele Conferinței științifico-practice republicane din 30 martie 2000. Chișinău. 2001. p. 102.
5. Gladchi Gh. Cu privire la modelul juristului și necesitatea perfecționării instruirii la Facultatea de Drept a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne. În: Materialele Conferinței științifico-practice internaționale din 20-21 decembrie 2002. Chișinău: Ed. „Știința”, 2003. p. 58.
6. Guțanu E. Pregătirea cadrelor calificate pentru organele de urmărire penală: probleme, abordări, perspective. În: Materialele Conferinței științifico-practice internaționale din 20-21 decembrie 2002. Chișinău: Ed. „Știința”. 2003. p. 181.
7. Josan V. Rolul angajaților din organele afacerilor interne în selectarea și pregătirea cadrelor de juriști pentru Ministerul Afacerilor Interne. În: Materialele Conferinței științifico-practice internaționale din 20-21 decembrie 2002. Chișinău: Ed. „Știința”, 2003. p. 58.